

Da ikke flere begjærede Ordet, blev Forhandlingen sluttet.

Den nævnte Forslag af Scavenius, at Sagen henvises til et Udvalg paa 9 Medlemmer,

vedtoges med 55 St. mod 20 St.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Lædige Behandling af Forslag til Lov om Valg ved Forholdstal af Borgerrepræsentanter i Staden Kjøbenhavn.

(2den Behandling findes i Tidenden Sp. 3091).

Intet Endringsforslag var stillet.

Lovforslaget som Helhed fattes under Forhandling.

Bajer: Det er kun faa Bemærkninger, hvormed jeg ønsker at ledsage dette Lovforslag, idet det, som jeg haaber, nu gaar over til Landstinget. Jeg tror at turde slutte dette af dens tidligere Gang her i Thinget. Det blev indbragt her den 8de Oktober i en saaledes ændret Form, at det var i Overensstemmelse med, hvad det overveiede Flertal i Udvalget i forrige Samling havde været enigt om. Det behandlede her første Gang den 8de December, og gik med 44 St. mod 8 over til 2den Behandling. Anden Gang behandlede det her den 3die i denne Maaned og gik med 56 St. mod 21 over til 3die Behandling. Jeg venter derfor nu ikke det Vidunderlige, at det skulde blive forkastet, og det er under denne Forudsætning, at jeg fremsætter disse faa Bemærkninger. Jeg tør ikke gjøre Regning paa, at det høje Landsting vil stille sig ligesaa velvilligt overfor Forslaget som Folkethinget, og det slutter jeg deraf, at den Retning, som er eneraadende eller saagodtsom eneraadende her i Kjøbenhavn med Hensyn til Borgerrepræsentationens Sammensætning, tæller flere Tilhængere i Landstinget end i Folkethinget. Men paa den anden Side venter jeg den Jordomsfrihed i det andet Thing, at man vil behandle Sagen med den Opmærksomhed og Flo, som jeg tror i det Hele taget karakteriserer det høje Landsthings Behandling af saadanne Sager. Jeg beider i den Henseende, at man lægger Mærke til, at der er to Hovedsider ved denne Sag. Det er ingenlunde for mig Uvedsagen, at Kjøbenhavns Borgerrepræsentation bliver valgt paa en saadan Maade, som her er foreslaet; den anden Side

af Sagen er for mig ikke mindre væsentlig, nemlig selve Forholdstalsvalgmaaden, som jeg haaber skal kunne gjøre sig gjældende ogsaa ved andre Leiligheder. Der kan maaste snart komme andre Leiligheder og andre Omraader, hvor der kan være Grund til at foretage dels en Udvidelse af Valgmaaden, og dels en Ændring af den saaledes, at den kan bringes i en Form, ved hvilken det bliver lettere for den store Masse at komme til at udøve den. I saa Henseende skal det interessere mig meget, hvad der muligvis vil fremkomme fra et æret Medlem, der har Sæde i Landstinget, en Mand, der har gjort Epoke i Forholdstalsvalgmaadens Historie. Jeg kjender aldeles ikke hans Mening om denne Sag; men jeg haaber, at den samme Jordomsfrihed, som har gjort sig gjældende ved andre Leiligheder, ogsaa nu vil gjøre sig gjældende. Det skulde glæde mig, dersom jeg senere skulde anse det for formaalstjenligt at bringe denne Sag frem paany, da at have Udtalelser og en Kritik at tage Hensyn til, som kan være nyttig ved en mulig ændret Fremgangsmaade. Jeg tror, det er en Misforstaaelse, hvori den høitærede Minister har gjort sig skyldig under en tidligere Behandling af denne Sag, naar han mente, at der ikke skulde være fuldt saa megen Frihed for den Enkelte ved den her foreslaede Form for Forholdstalsvalgmaaden som ved den, der nu bruges. Jeg tror, at, naar man er af den Mening, da overser man, at Forfjellen kun er den, at det her er paa et tidligere Punkt, at den Enkelte kommer til at udøve sin Indflydelse. Jeg tror, at det er en Misforstaaelse, hvori denne Sags Modstandere i Thinget og tidligere i Udvalget have gjort sig skyldige, naar de mene, at denne Valgmaade skulde være panskelig at udøve, og at det skulde blive lettere ved Agitation fra et enkelt Partis Side at benytte sig af denne Omstændighed. Jeg tror, at det beror paa en stor Misforstaaelse; thi den Form for Forholdstalsvalg som bruges i dette Dieblit, er netop ikke let at gennemslue for de menige Valgere, hvormod det vist i Almindelighed kan siges, at jo lettere den menige Valger kan se, hvoreledes det hele Maskineri virker, desto lettere vil han ogsaa kunne gjøre sin Indflydelse gjældende. I den Henseende tror jeg ogsaa, at denne Form af Forholdstalsvalgmaaden er at foretrekke. Naar jeg siger dette, tror jeg ikke, jeg ytrer noget Ubeskedent; thi det er bekendt, at jeg ikke har fundet paa, hvad her er foreslaet. Jeg har kun ført til Nytte, hvad der er fremkommet andetsteds, og jeg vil ikke engang være istand til at sige, hvem der egenlig er Opfinder af den Form, som er foreslaet i dette Lovforslag. Det, jeg altsaa ønsker ved denne Leilighed at betone, er en Hensigt til det andet Thing om, at det ikke, naar Loven kommer der, vil se blot paa den ene Side af Sagen, men ogsaa tage den anden